

Foia enciclopedica si beletristica cu ilustratiuni.

PEST'A
Miercuri
28/16 aug.

Ese totu a opt'a di
Pretinlu pentru Austria
pe Jul. Dec. . . . . 4 fl. —
Pentru Romania
pe Jul.—Dec. unu galbenu.

Nr.
33.

Cancelari'a redactiunei
Strat'a morariloru Nr. 10.
unde sunt a se adresá manuscriptele si banii
de prenumeratiune.

Anulo
III
1867.

LA 1-a AUGUSTU 1867.

(Inaugurarea societatii literarie romane.)

O di de multu dorita, ce prin a ta ivire
Vestesci natiunei mele frumosulu ei destinu,
Si 'naugurezi ferice o era de marire, —
Cu lacrimi te saluta totu sufletulu romanu!

Betrânii ce albira in doru, nefericire,
Cu viersu de bucuria marescu pre Domnedieu,
C' ajunsera sê védia dorit'a ta sosire;
Si vremile pastrá-voru eternu numele teu.

Departe p'intre seculi nepotii cu mandria
Si-voru aduce-aminte si-oru binecuventá:
C' acést'a-e diu'a 'n care se pune temelia
Unirei ce natiunea la meta-i va 'naltia.

Patrunsi de-aloru misiune, frumósá si marétia,
Toti fiii vechiei Rome, de tempuri desbinati,
Dau man'a se-si urdiésca o sorte, o vietia,
Cum au acelesi animi si voru se fia frati.

Nu pacte, nu convente, nu legi nefructuose
Ce tienu de adi pan' mane, voru ei a 'nfintiá;
Sufleari de vietia, ce tempuri viscolose
Cercara s'o desbine, unu drumu ei vinu a-i dá.

Câ-ci limb'a e suflarea, e partea pretfosa
Prin care o natiune in seculi va via;
Si Romanasiulu are o limba gratfosa,
Ce lui i-a fostu mai scumpa, decâtu vietí'a sa.

O! voi câtu numiti mama o dulce Romania,
Si câtu in pieptulu vostru simtiti acelasi doru,
Veniti se 'naltiamu inmuri de-o sacra armonia,
Din Nistru pan' la Ossa formandu unu singuru coru!

Veniti se punemu lauri pe vechile morminte,
Uitate si pustie, a braviloru parinti;
De-a loru virtuti si fapte v'aduceti adi aminte,
Si le udati tierin'a cu lacrimi ferbinti!

Dormiti, dormiti in pace, o umbre venerate,
Ce mii de ani bravarati destinulu furiosu,
Si 'n lupte lungi si grele ne-ati conservatu curate:
O limba, o relege si-unu nume gloriosu!

Primiti o salutare, voi frati de-acelasi sange
Din Rom'a, dela Sen'a si de la Pirenei;
Romanii ori ce stavili de astadi voru infrange,
Si pe-a marirei cale urmá-voru de-adi si ei!

unu anu întregu în unu seminarium din Rom'a, și cumca la anul 1825 ar fi primitu și tunsur'a. Celu puțin numele lui se pôte ceti în catalogulu de atunci alu colegiului.

= (*Dilele trecute în Rotterdam*) cu ocașiunea unei nunte, se bolnavira de odata toti ospetii, ce erau adunati la olalta. Întru începutu nu-si poteau esplică ce va sê fia caus'a; înse unu medicu ce facea parte din societate, observandu înveninarea, numai decătu chiamara mai multi medici, caror'a li succese a delatură periculu, de si au remasu mai multi reu morbosi. Dupa cum s'a observatu din cercetare, cocaturele aduse de la conditoru au fostu înveninate. Suspitiunea a picatu asupra unui calfa de conditoru, carele eră cunoscutu la cas'a miresei și a umblatu mai adese acolo, și precum se presupunea resbunarea amorului l'a îndemnatu a comite încercarea înveninării. Astfeliu l'au prinsu, și apoi a si spusu apriatu, că a mestecatu veninu în cocature, și cumca veninulu l'a castigatu din apotec'a, ce eră la cas'a stapanului sêu. A fostu determinatu a-i învenină pre toti, numai ca se cada de viptima și mirele și mirés'a; apoi în fine au avutu de cugetu a se sinucide. În prinsore totu a planu în restempu de trei dile, eră în a patr'a dî demaneti'a lu aflara mortu. A avutu la sine veninu, și cu ace'l'a se sinucise.

= (*Istori'a unui ordu.*) În Berlin dă multa ansa la discursu unu casu comicu, carele nu demultu eși la lumina, și carele este în legatura cu o persóna de pusetiune înalta. Acestu individuu de pusetiune înalta avea o dorintia deosebita, ca se véda pe pieptulu sêu simbululu ordului vulturelui rosiiu, înse tota acceptarea-i fû înzedaru. Acestu ordu înse numai din antipati'a persónala a unei persone cu influintia a remasu. Odata acestu barbatu se presentedia la prandiulu regescu cu „ordulu vulturelui rosiiu“ pe pieptu. Nimene nu sciă nemica despre acêsta distingere, prin urmare mirarea eră mare. Candu intră regele în salonu respectivulu cu ordulu nou pasî înainte lui si-i multiami cu umilintia pentru distingerea, ce lu-ajunse în demaneti'a ace'a pe neacceptate. Regele însu-si eră surprinsu. Cum? — întrebă — domni'a ta ai fi capetatu asta-di de la mine ordulu nou? la ce decoratulu veni în cea mai mare confusiune. „S'a întemplatulu ceva lucru reu“ — dîse regele, și întrepruse discursulu. Individulu de pusetiune înalta nu-si află locul. Înse dupa câte-va dile i-se reportă pe calea aficioasa destingerea. Atunci se vorbea, că cine-va l'a însielatu, și i-a tramisu unu ordu falsu, eră regele nevoindu a lasă se remana de rusine acestu supusu credintiosu, întru adeveru i-dede ordulu amintitu. În lucru se vedea oresi-care verosimilitate, dar atunci remase într' atât'a. Înse acuma se adeveri, că respectivulu elu singuru si-fece ordulu, numai pentru ca astfeliu se-lu pota capetă de la rege. Vendietoriulu planului secretu este aurariulu, la carele si-fece ordulu. Istori'a este curioasa în totu casulu.

— (*Domnisor'a Pustowojtoff*) — cunoscuta din tempulu insurectiunei polonese — traiesce în Paris, și trage de la guvernulu francesu, dimapreuna cu cei a lalti oficiri din insurectiunea polonesa, cate 100 franci la luna. Înainte de insurectiune aveă o avere de 20,000 de ruble, înse acêst'a avere tota o întrebuintă spre ajutirea insurgintiloru.

— (*Victoru Hugo scrie*) uniu portugesu, care anuntiasse, că în Portugali'a s'a stersu pedeps'a de mórte, urmatórele : „Epistol'a dvóstre cea nobile — mi casionă bucuria. Eu sciam noutatea cea mare; dar mi pare bine, că prin Dvóstra primescu unu resunetu simpaticu. Nu, popóre mici, nu sunt. Ómeni mici, dorere, sunt și adese ori acestia sunt aceia, cari conducu popóre mari. Popóre, cari au despoti, sémana cu leii cu botnitie. Eu iubescu și glorificu Portugalia cea frumósă și scumpa. E libera, prin urmare e mare. Portugali'a sterge pedeps'a de mórte. A efectui acestu progresu e atata, catu a face unu pasiu mare în civilisatiune. De adi încependu Portugali'a stă în fruntea Europei. Voi portugisiloru ati fostu, totu deaun'a navigatori curagiosi. Voi progresati, mai înainte pe oceanu, acumu în adeveru. A anuntia principie e mai frumosu, decatu a face descoperiri. Eu strigu : Gloria Portugalei ! și Dvóstre : Bunu succesu ! Ve stringu man'a cu amicetia. Victor Hugo.“

— (*Foiele din Americ'a*) se espededia și pe creditu. De multe ori înse redactiunea are mare necasu, pana ce si-pote adună restantiele. Astfeliu acum'a mai decurundu redactorele unei foie din New-York, — nerefindu-se restantiele nici în urm'a mai multoru provocari — se dechiară, că fiecarui prenumerante cu restantia, daca nu va grabi cu refuirea baniloru, i-va tramite unu esecuinte, carele patimesce în versatu rosiiu. Amenintiarea folosi.

Găcitura numerica.

De Teresia Valeanu n. Sincal.

- 18.15.23.10.9.11.2. E unu fluviu Ardeleanu ;
 13.25.15.16.17.7.4.26.6. Orasiu mare-Italianu ;
 18.26.12.19.22.8. Istoria-lu spune mare ;
 22.5.3.15.23.10.25.20. { Paserea acêst'a are ;
   { Melodiósă cantare ;
 16.15.1.2.14.2. Semidieu între Romani ;
 12.22.4.24.2.7.14.27. Sê 'n floréscă la multi ani.
 1—27. { Foi'a-acêst'a frumósiea,
           { S'o partinimu, că-ci asié
           { Pre terenulu museloru,
           { Ca si-o stéua va diori,
           { Si spre multi ani va 'nflori !

Deslegarea găciturei de siacu din nr. 30 :

Mórtea ne vine, dar nu ne pasa,
 Mórtea 'n resbóie noi o dorimu,
 Mórtea vitédia e multu frumósă,
 Jurâmu cu totii ca se murimu,
 Pentru Romanii ce patimescu,
 Pentru romanii ce i iubimu,
 Jurâmu cu totii ca sê murimu.

Deslegare buna primiramu de la dómu'a Anastasia Moldovanu și de la dnmni Stefanu B. Popoviciu și Georgiu Szilágyi.

Proprietariu, redactoru respundiatoriu și editoriu : **IOSIFU VULCANU.**